

Η φύση έχει εξαντλήσει τα όριά της...

Τα τελευταία χρόνια όλοι μας παρακολουθούμε με αγωνία τις εξελίξεις σχετικά με τα περιβαλλοντολογικά προβλήματα, έχοντας πλέον καταλάβει ότι αυτά είναι καθοριστικά όχι μόνο για την επιβίωση μας αλλά και για την επιβίωση πολλών επερχόμενων γενεών. Πληθαίνουν διαρκώς οι κινήσεις διαμαρτυρίας και οι εκκλήσεις των κοινωνικών ομάδων στην Ελλάδα και σε κάθε γωνιά του πλανήτη για προστασία του περιβάλλοντος. Πρόσφατο παράδειγμα η εναντίωση αρκετών ελληνικών Δήμων και Κοινοτήτων στη δημιουργία νέων μονάδων ηλεκτροπαραγωγής με καύσιμο τον λιθάνθρακα και το αίτημά τους για ανανεώσιμες και φιλικές προς το περιβάλλον πηγές ενέργειας.

Η φύση έχει δυστυχώς γίνει καταναλωτικό προϊόν, το οποίο μάλιστα καταναλώνεται απερίσκεπτα σαν να είναι ανεξάντλητο και χαμηλού κόστους, χωρίς να μπαίνουν προτεραιότητες κάλυψης συγκεκριμένων αναγκών τόσο επιβίωσης όσο και υγιούς ανάπτυξης.

Για όλους θα έπρεπε να είναι παραδεκτό το αυτονόητο, ότι δηλαδή αφού φθάσαμε από πρόθεση ή βαρεία αμέλεια σε σημείο οριακό για

τον πλανήτη, μόνο με εξορθολογισμένες λύσεις και αυστηρή, χωρίς καμμία εξαίρεση, εφαρμογή αρχών δικαίου μπορούμε να ελπίζουμε σε καλύτερο μέλλον. Διασκέψεις, σύνοδοι κορυφής, συμβούλια υπουργών, οργανώσεις και φορείς κάθε είδους προσπαθούν να βρουν λύσεις, δεν καταφέρνουν όμως τις περισσότερες φορές να αντιμετωπίσουν τα συμφέροντα των λίγων που συνεχίζουν να επιβάλλονται σε βάρος των πολλών.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει σαφή θέση ότι «αυτό που αποτελεί πρόκληση είναι ο συνδυασμός της προστασίας του περιβάλλοντος με τη συνεχή οικονομική ανάπτυξη, κατά έναν βιώσιμο μακροπρόθεσμα τρόπο. Με δεδομένη την αλλαγή του κλίματος, η πρόκληση αυτή γίνεται ακόμη εντονότερη. Η περιβαλλοντική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης βασίζεται στην πεποίθηση ότι η ύπαρξη υψηλών περιβαλλοντικών προτύπων τονώνει την καινοτομία και τις επιχειρηματικές δυνατότητες και ότι η οικονομική, η βιομηχανική, η κοινωνική και η περιβαλλοντική πολιτική πρέπει να είναι στενά συνδεδεμένες». Βασικό στοιχείο της στρατηγικής που έχει αναπτύξει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι μεταξύ

άλλων και η κάλυψη γνωστικών κενών μέσω της έρευνας σε επίπεδο ΕΕ και της ανταλλαγής πληροφοριών.

Η τριτοβάθμια τεχνολογική εκπαίδευση καλείται να παίξει σημαντικό ρόλο τόσο στην επίτευξη αυτού του στόχου όσο και στην αλλαγή συνειδήσεων και νοοτροπιών, διότι παράγει στελέχη που θα δραστηριοποιηθούν στην έρευνα, την παραγωγή και τη βιομηχανία, και θα κληθούν να αναλάβουν ευθύνες και να πάρουν αποφάσεις που θα επηρεάσουν θετικά ή αρνητικά το περιβαλλοντολογικό πρόβλημα. Πρέπει επομένως να παράγει στελέχη ενημερωμένα για όλες τις επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις σε κάθε σχετικό τομέα (τεχνολογία και περιβάλλον, διαχείριση αποβλήτων - μείωση ρυπογόνων ουσιών, μάνατζμεντ περιβάλλοντος, προστασία οικοσυστημάτων, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κλπ) και να προάγει την οικολογική συνείδησή τους. Παράλληλα, η εξειδικευμένη επιμόρφωση και η έρευνα πρέπει να στηρίζονται από την πολιτεία ως σημεία - κλειδιά για την εφαρμογή βιώσιμης ανάπτυξης στη χώρα μας.

Η φύση δεν είναι ανεξάντλητη και ο ανθρω-

πινος πληθυσμός της γης συνεχώς αυξάνεται. Εδώ που φθάσαμε δεν είναι λογικό να μένει κανείς σε απαισιόδοξες παραδοχές του τύπου **“ο επόμενος πόλεμος θάναι για το νερό κι όχι για το πετρέλαιο”** ενώ την ίδια στιγμή καταναλώνει κυβικά νερού για δευτερεύουσες ανάγκες του. Ούτε τα ευχολόγια είναι επίσης αρκετά... Πρέπει ο καθένας από μας να κάνει κάτι ώστε να υπάρξει μέλλον για τα παιδιά μας.

Όπως είπε και η βραβευμένη με Νόμπελ Ειρήνης Κενυάτισσα Ουανγκαρί Μούτα Μαατάι “ένας μεγάλος στόχος είναι να διδάσκουμε τα παιδιά ώστε, όταν γίνουν πρωθυπουργοί, κυβερνήτες, αξιωματούχοι, να γνωρίζουν την ανάγκη προστασίας του βουνού από όπου έρχεται το νερό, του αέρα που αναπνέουμε ώστε να μην τον μολύνουμε και να μη χρησιμοποιούμε φυτοφάρμακα που καταστρέφουν τα εδάφη και δηλητηριάζουν το φαγητό που τρώμε...”

Όλοι μαζί και ο καθένας χωριστά μπορούμε να κάνουμε τη σωστή επιλογή αρχίζοντας έστω και τώρα. **Η φύση έχει εξαντλήσει τα όριά της...**

Δημήτριος Νίνος
Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας